

Kungi, pie mums

● ILZE OZOLIŅA

Līgo svētku nedēļas iesākumā Liepājas domi un Dienvidkurzemes pašvaldību apciemoja Valsts kontroles (VK) revidenti. "Mums vienkārši ir aktuālas revīzijas," uz jautājumu, ko revidenti dara pašvaldībās, atbild Valsts kontroles padomes loceklis EDGARS KORČAGINS. Viņš revidentiem devies līdzī, lai ar pilsētas un novada pašvaldību vadītājiem apspriestu turpmāko sadarbību.

- Tātad šobrīd Liepājas un Dienvidkurzemes novada pašvaldībās kaut ko revidē?

- Revidenti strādā Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, veicot revīziju par iedzīvotāju iesaisti un līdzdalību pašvaldības lēmumu pieņemšanā. Tieši šobrīd kolēģi ir Grobiņā. Pašvaldībām ir vairāki nolikumi, kuros noteikti pienākumi iesaistīt iedzīvotājus tādu vai citādu lēmumu pieņemšanā, piemēram, plānojot attīstību. Mēs skatīsimies ne tikai to, vai pašvaldības izpilda likumīgo pusi, bet arī to, vai tas tiek darīts jēgpilni un pēc būtības. Skaidrs, ka var nublicēt vienu vai otru materiālu kaut kur domes mājaslapā un cerēt, ka cilvēki to ieraudzīs, izlasīs un izteiks savu viedokli. Bet var arī atrast ērtāk pieejamu veidu un vietu, kur izvietot šo informāciju, par kuru pašvaldība vēlas uzzināt iedzīvotāju domas. Mēs skatīsimies, kādi ir tie ceļi un iespējas, ko pašvaldības izmanto. Vai tās ir konsultatīvās padomes, sabiedriskās padomes vai kaut kādas iedzīvotāju apvienības, kā uzņēmējiem vai varbūt citām mērķa grupām paredzēts piedalīties pašvaldības darbā.

- Kad uzzināsim revīzijas rezultātus?

- Šo revīziju nupat tikai uzsākām, līdz ar to rezultāti varētu būt uz gada beigām. Savukārt otra saktā revīzija, kuras izlasē arī ir Dienvidkurzemes novada pašvaldība, ir par kapitālsabiedrībām, kas bija pašvaldību mājasdarbs pēc administratīvi teritoriālās reformas. Bija uzdevums pārskatīt savu kapitālsabiedrību saimniecību un saprast, kurās līdzdalība jāzaglabā, bet no kurām varbūt jāatsakās. Bija jāpārskata pakalpojumi, ko nodrošina pašvaldību kapitālsabiedrības un, ja gadījumā kādus no tiem var nodrošināt komersanti, tad jāļauj viņiem to arī darīt.

Liepājā ir revīzija, kas notiek

VK padomes loceklis Edgars Korčagins: "Ir bijuši gadījumi, kad revidentiem tiek likti šķēršļi, piemēram, kavējas dokumentu iesniegšana. Savulaik visinteresantākā pieredze bija, kad mūs dzina ārā no Garkalnes pašvaldības telpām."

EGONA ZĪVERTA FOTO

arī citās pašvaldībās un ministrijās, proti, par tādu lielu un nosacīti tālu lietu kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Savulaik ANO pieņēmumi ilgtspējīgas attīstības mērķus, kuri ir saistoši visām dalībvalstīm, tai skaitā Latvijai, un kuri jāsasniedz līdz 2030. gadam. Šis datums lielo mērķu kontekstā vairs nav tālu, un Valsts kontrole šobrīd raugās, vai mēs uz šiem mērķiem virzāmies.

- Nupat VK nākusi klajā ar revīzijas ziņojumu, kurā pauž, ka Latvijā netiek veidota efektīva un ekonomiski pamatota bioloģisko atkritumu savākšanas sistēma. Kāpēc, jūsuprāt, mūsu valstī dažādi jauninājumi, sākot no e-veselības līdz depozīta sistēmai, nāk tik smagnēji un dārgi?

- Par bioloģisko atkritumu savākšanas sistēmu jāsaka, ka ir vairāki aspekti, kuri mūs satrauc un kuru dēļ, mūsu ieskatā, tā varētu būt tiešām nesamērīgi dārga. Pirmais ir tas, ka šī atkritumu savākšanas sistēma tiek veidota vienlīdzīgi pilsētām, kur ir liels iedzīvotāju blīvums, un lauku teritorijām, kur iedzīvotāju ir daudz mazāk. Ja vienīgais uzsvars, ko mēs šajā valstī liekam šīs sistēmas ietvaros, tiešām ir uz to, ka fiziski mašīna aizbrauc un no katra iedzīvotāja viņa konteineru savāc, pēc tam aizved uz pārstrādes rūpnīcu, tādas visā Latvijā būs sešas, tad tas jau automātiski nozīmē, ka būs jābrauc ļoti lieli attālumi. Un tas arī maksās ļoti dārgi. Netiek izmantotas tās iespējas, ko pieļauj un rāda prakse citās valstīs, piemēram, mājkompostēšana, kas ir ļoti piemērota tieši lauku

Šobrīd Valsts kontrole veic vairākas revīzijas, tostarp Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, pētot, kāda ir iedzīvotāju iesaiste un līdzdalība pašvaldības lēmumu pieņemšanā. Līdz šim iedzīvotāju aktivitāte bijusi ļoti dažāda, piemēram, šomēnes Robežnieku kultūras namā uz sapulci, kurā apsprieda plānu poligonā "Ķīvītes" būvēt izlietotu naftas katalizatoru pārstrādes rūpnīcu, ieradās daudz ļaužu. Savukārt pagājušā gada septembra beigās šajā pašā vietā uz iedzīvotāju tikšanos ar Dienvidkurzemes novada domes deputātiem neatnāca neviens cilvēks.

VALSTS KONTROLES IEVIEŠAMO IETEIKUMU PĀRSKATS

INFORMĀCIJA UZ 31.12.2021.

ieviešamie
ieteikumi -

688

ieteikumi, kuri nav ieviesti
norādītajā termiņā -

52

ieteikumi, ieviešami
tuvākā nākotnē -

636

teritorijām. Citās valstīs šo atkritumu savākšanu lauku teritorijās nemaz neievieš, bet cilvēkiem iedod speciālas bioloģisko atkritumu tvertnes, kur šos atkritumus, sākot ar kartupeļu mizām, beidzot

ar kritušām lapām, nošķirt no pārējiem un kompostēt.

- Vai tad šodien laukos cilvēki šos atkritumus nekompostē?

- Tur jau tā lieta, ka kom-

postē, taču mēs absolūti šo lietu ne uzskaitām, ne arī zinām, kādos apmēros tas notiek, bet vienalga veidojam sistēmu, kurā gribam no visurienes šos atkritumus savākt un vest uz pārstrādes rūpnīcu. >>

ES DOMĀJU TĀ: KURAS NOZARES JĀKONTROLĒ STINGRĀK?

Adelīna -
liepājniece:

- Kārtīgu kontroli vajag katrā pilsētā, katrā pašvaldībā. Reizēm ir sajūta, ka notiek viss kaut kas. Man jau gadiem ir problēmas ar Latvijas Pastu. Nav neviena telefona numura, uz kuru cilvēks var piezvanīt un pateikt, kas viņu satrauc. Vienā Liepājas pasta nodaļā runāju ar tās vadītāju. Kā vadītājam var būt tik sliktas latviešu valodas zināšanas?

Viktorija Fisune -
farmaceite:

- Pirms vairākiem gadiem no Daugavpils pārcēlos uz Liepāju. Šeit kārtība ir lielāka nekā Latgalē. Ārsti strādā labi.

Arī pašvaldība zina, ko dara. Nezinu, ko lai kontrolē. Neesmu saskārusies ne ar ko sliktu.

ēdināšanas nozare un vēl citās. Varbūt nodokļi jāsakārto tā, lai tos maksātu, nevis izvairītos. Sabiedrība vēl nav tik apzinīga, lai iztīktu bez kontroles.

jomās. Ja meklētu, tad daudz ko atklātu. Katrā pašvaldībā ir

Iveta Ansone - strādā:
- Tās, kur joprojām algu maksā aploksnēs, piemēram, sabiedriskās

Anna Trubska -
uzņēmēja:
- Vienu izcelt grūti, jo problēmas ir praktiski visās

nozaru pārvaldes, kas kontrolē konkrēto jomu. Piemēram, Izglītības pārvalde atbild par mācību iestādēm. Svarīgi, lai struktūra būtu sakārtota, bet pats galvenais šodien ir labi kadri.

Zanda Strunga-Balode -
māmiņa:

- Uzmanība vairāk jāpievērš tām valsts iestādēm, kurās liels ierēdņu skaits un birokrātija. Jānoskaidro, kas tur lieks, ko vajadzētu optimizēt, kā labāk izmantot budžeta līdzekļus. Pandēmija parādīja, ka daudz ko var mainīt, var strādāt attālināti. Vienkārši ir jāiet laukumā līdzī. Jo Valsts kontrole labāk strādās, jo lielāki ieguvēji būs Latvijas budžets un iedzīvotāji.

DAIGA LUTERE
RUSLANA ŠULĢAS FOTO